

VASTINE

KOKEMÄEN KAUPUNKI
KATILAN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Katilan asemakaavan muutos on ollut kaavaluonnoksena nähtävillä 17.2 – 18.3.2022. Kaavaluonnoksesta ei saatu yhtään mielipidettä osallisilta. Kaavaluonnoksesta on saatu yhteensä viisi (5) lausuntoa sekä yksi kommentti. Kaavan laatijana olen tehnyt lausuntoihin ja kommenttiin vastineet.

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (16.2.2022)</p> <p>Kaavan tulee maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaisesti perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään, että kaavaa varten laaditaan nykytilan selvitys. Lisäksi suunnittelualueelta on laadittu aiemman asemakaavatyön yhteydessä vuonna 2018 liikennemelu- ja raideliikenteen tärinä- ja runkomeluserveltykset. ELY-keskus ei pidä esitettyjä selvityksiä riittävinä sen arvioimiseksi, voidaanko kaavalla osoittaa T/kem aluevaraus ja voidaanko alueelle sijoittaa akkumateriaalitehdas.</p> <p>Kaavaselostuksen mukaan tuotantolaitoksen sijoittumisessa on otettava huomioon myös mahdollisten onnettomuuksien vaikutukset ympäristössä ja sijoituksessa ja erityisesti huomioitava laitosta ympäröivät herkäät kohteet, kuten asutus, koulut, sairaalat ja päiväkodit. Mahdollisten onnettomuuksien luonnetta tai herkkien kohteiden sijaintia ei ole luonnoksessa esitetty eikä niihin kohdistuvia vaikutuksia ole arvioitu kaavaselostuksessa.</p> <p>T/kem-merkintä on Tukesin linjauksen mukainen edellytys suurimman valvontaluokan (ns. turvallisuuspalvelualue) laitosten sijoittamiselle. Luonnoksen kaava-asiakirjoista ei käy ilmi, mitä vaikutuksia alueelle sijoituvalla laitoksella on ympäristöön ja muulle maankäytölle ja onko suurimman valvontaluokan laitokselle sijoittamisen edellytyksiä alueella. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n nojalla myös tuotantolaitosten toimintaan liittyvät riskit tulee selvittää ja arvioida.</p> <p>Ylemmän kaavatason ohjausvaikutus</p> <p>Asemakaavan alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Asemakaavan muuttamista ohjaavat Satakunnan voimassa olevat maakuntakaavat, jossa alue on osoitettu työpaikka-alueeksi (TP). Määräyksen mukaan alueelle voi sijoittua sekä toimisto- ja palvelutyöpaikkoja että ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuus- ja varastotoimintaa sekä tilaa vaativaa erikoistavarakauppaa. Alueelle ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden haitalliset ympäristövaikutukset läheisille alueille ja asutukselle voi-</p>	<p>Kaavatyön vaikutusten arvioinnin tueksi suunnittelualueelta laaditaan (kaava)turvallisuus selvitys, jossa tarkastellaan mm. kaava-alueen T/kem-alueelle mahdollisesti sijoittuvan akkutehtaan turvallisuutta sekä toiminnan vaatimia suojaetäisyyksiä.</p> <p>Suunnittelualueelta on lisäksi laadinnassa uudet liikennemelu- ja raideliikenteen tärinä- ja runkomeluserveltykset.</p> <p>Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelta laaditaan turvallisuus selvitys (laatijana FCG Finnish Consulting Group Oy), jossa arvioidaan kaavan vaikutuksia sekä toimintaan liittyviä riskejä mm. mahdollisten onnettomuustilanteiden, ympäristön ja muun maankäytön sekä herkkien kohteiden, kuten koulu ja päiväkodit osalta. Selvitys tulee kaavaselostuksen liitemateriaaliksi. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on lisäksi antanut lausunnon kaavaluonnoksesta, jossa Tukes toteaa, että suunniteltavan T/kem alueen välittömässä läheisyydessä ei arvioida olevan sellaista kriittistä infrastruktuuria tai herkkiä kohteita, jotka voisivat olla erityisen alttiita niille onnettomuuksille, joita toiminnanharjoittajan edustaja on kertonut toiminnasta mahdollisesti aiheutuvan (kts. Tukesin lausunto kaavaluonnoksesta).</p> <p>Suunnittelualue on Satakunnan maakuntakaavoissa osoitettu työpaikka-alueeksi (TP), jossa merkinnällä osoitetaan merkittävät ja monipuoliset työpaikka-alueet sekä taajamatoimintojen alueeksi (A), jossa merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten teollisuudelle rakentamisalueita. Suunnittelualue on osoitettu kokonaisuudessaan kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeeksi, jossa -1-merkinnällä</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>vat olla merkittäviä. Luonnoksen kaavaselostuksessa ei käsitellä asemakaavan suhdetta maakuntakaavaan eikä perustella, miten alueelle voidaan osoittaa vaarallisia kemikaaleja käsittelevä laitos vastoin maakuntakaavan työpaikka-alueen määräystä.</p> <p>Kaavaselostuksessa mainitaan, että asemakaavaluonnoksen kaavaratkaisu on ehdotusvaiheessa olevan yleiskaavan mukainen. ELY-keskus toteaa, että vaarallisia kemikaaleja käsittelevän laitoksen sijoittamista alueelle ei kuitenkaan ole tutkittu yleiskaavatasolla. Yleiskaavan ehdotuksessa vuodelta 2016 ei ole osoitettu T/kem merkintää, vaan työpaikka-alue (TP). Lisäksi osa työpaikka-alueista on osoitettu asumisen ja työpaikkojen sekoittuneeksi alueeksi (TP/A). TP-alueiden välissä on virkistysaluetta (V). ELY-keskus katsoo, että keskeneräistä yleiskaavaa ei voida pitää perusteena ase-</p>	<p>osoitetaan Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti merkittävä, monikeskuksinen aluerakenteen kehittämisvyöhyke, jolle kohdistuu mm. työpaikka- ja teollisuustoimintojen, taajamatoimintojen, joukkoliikenteen ja palvelujen sekä virkistysverkoston pitkän aikavälin alueidenkäyttöisiä ja toiminnallisia yhteensovittamis- ja kehittämistarpeita.</p> <p>Valmisteilla olevassa yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu työpaikka-alueeksi (TP) ja voimassa olevassa asemakaavassa (2019) pääosin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T) sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (T/kem). Asemakaavan muutoksessa voimassa olevan asemakaavan T/kem-alueetta hieman laajennetaan mahdollisen akkutehtaan sijoittamiseksi.</p> <p>Satakuntaliitto on julkaissut sivuillaan 8.11.2021 satakunnan akku- ja teknologiametallit – Tiekartta kasvun 2030 -selvityksen (Prizztech), jossa maankäytön osalta todetaan, että Satakunnan valmis teollisuusinfrastruktuuri pitää saada tehokkaampaan käyttöön ja teollisuuskemikaalien varastointi- ja logistiikkapalveluita pitää kehittää sekä maankäytöllisesti että tuotantotaloudellisesti. Lisäksi todetaan, että teknologiametalliklusterin lisätilan ja tonttimaan tarpeet tulee huomioida sekä kunta- että maakuntakaavoituksessa ennakoiden ja oikeassa mittakaavassa. Lisäksi vanhoja teollisuusalueita tulee muuntaa nykyikäiseen käyttöön ja uusille yrityksille on etsittävä tilaa myös nykyisten teollisuusalueiden ulkopuolelta. Yritysten tarpeita on tiekartan mukaan ennakoitava kaavoituksessa.</p> <p>Kaavamuutoksella varaudutaan ja ennakoidaan alueelle mahdollisesti sijoittuvan akkutehtaan vaatiman maankäytön muutosta. Vaihemaakuntakaavan 2 kaavaselostuksen mukaan teknologiateollisuuden osuus maakunnan työpaikoista on 10 % ja teollisuudesta selvästi yli puolet. Kaavamuutos mahdollistaa koko Satakunnan maakunnan ja tarkemmin Kokemäen kaupungin elinkeinoelämän edistämisen sekä uusien teknologiateollisuuden työpaikkojen syntyminen maa- ja yleiskaavan mukaiselle työpaikka-alueelle. Kaavamerkintä T/kem ei myöskään estä korttelialueen tai sen osan rakentamista tavanomaisena teollisuus- ja varastoalueena.</p> <p>Suunnittelualue on voimassa olevassa Katilan asemakaavassa osoitettu pääosin kaavamerkinnöin T ja T/kem. Suunnittelualueelle ei ole yleiskaavassa osoitettu TP/A-korttelialuetta, vaan yleiskaavan mukaisella TP/A-korttelialueelle on laadinnassa Kirkkokallion asemakaava, jossa alueelle on osoitettu asumisen lisäksi esimerkiksi suojaviheraluetta sekä maa-ainesten läjitysaluetta, joka läjityksen päätyttyä varataan</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>makaavoitukselle, kun otetaan lisäksi huomioon vireillä olevien asemakaavaluonnosten siitä poikkeavat ratkaisut. ELY-keskus katsoo, että asemakaavoituksessa tulee tarkemmin ja kattavammin selvittää ja arvioida yleiskaavan sisältövaatimusten täyttyminen maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaisesti.</p> <p>YVA-menettely</p> <p>Asemakaavatyön valmistelussa ja kaavatyön suunnitteluai-kataulun tarkistamisessa tulisi huomioida alueelle suunnitel-lun akkuteollisuuden mahdollinen YVA-lain mukaisen YVA-menettelyn hankekokonaisuuden määrittely sekä mahdollisen YVA-menettelyn aikataulu.</p> <p>YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi pyritään tekemään yleensä hankkeen suunnittelun aikaisessa vai-heessa, jolloin hankkeen toteuttamiselle on erilaisia sijoitus-paikkaa tai teknistä toteutusta koskevia vaihtoehtoja. YVA-menettelyssä vaihtoehtojen välilliset ja välittömät vaikutuk-set selvitetään, niitä vertaillaan ja haitallisia vaikutuksia py-ritään vähentämään tai kokonaan poistamaan. Hanke voi edellyttää YVA-menettelyä suoraan YVA-lain liitteen hanke-luettelon perusteella tai yksittäisen hankkeen tarveharkinnan perusteella, jos hankkeella arvioidaan olevan vastaavia mer-kittäviä ympäristövaikutuksia, kuin hanke-luettelon tarkoitta-milla laitoksilla. YVA-menettelyyn liittyvään hankekokonai-suuteen kuuluvat liitännäishankkeet, jos ne ovat hankkeen kannalta keskeisiä tai siihen suoraan liittyviä.</p> <p>Suoraan YVA-lain (252/2017) liitteen hanke-luettelon perus-teella YVA-menettelyn vaativia hankkeita ovat mm. kemian-teollisuuden integroidut tuotantolaitokset, joissa valmiste-taan teollisessa mittakaavassa aineita kemiallisilla muunto-prosesseilla, ja joissa tuotetaan kemikaaleja. Integroidulla tuotantolaitoksella tarkoitetaan laitosta, jossa on useita yk-sikköjä yhdessä toiminnallisesti toisiinsa liitettynä. Yksiköi-den yhtenäisyyttä arvioitaessa lähtökohtana voidaan pitää sitä, että kokonaisuus pitää sisällään eri yksiköitä, jotka pal-velevat yhteistä päämäärää tuottaen välituotteita tai tuotan-toprosessin kannalta tarpeellisia aineita muille yksiköille.</p> <p>Kirkkokallion ja Katilan asemakaavaluonnoksia tulee täyden-tää tarkemmalla selvityksellä kaavojen mahdollistamasta te-ollisuudesta sekä akkuklusteriin kuuluvien teollisuuslaitosten ja niiden liikenne- ja kuljetusjärjestelyjen liittymisestä toi-siinsa. Toimintaa suunnittelevan yrityksen tulee myös olla ai-kaisessa suunnitteluvaiheessa yhteydessä YVA-lain mukai-seen yhteysviranomaiseen. YVA-menettelyä ja kaavoituksen suunnittelua on yleensä tarkoituksenmukaista suunnitella ajallisesti siten, että mahdollisen YVA-menettelyn vaativa hankekokonaisuus on määritelty, sijaintipaikkaa tai teknistä toteutusta koskevat vaihtoehdot on tutkittu ja mahdollisesti myös YVA-lain mukainen vaikutusten arviointi tehty ennen kaavan hyväksymistä.</p>	<p>maa- ja metsätalousalueeksi. Kaavaselostuksen yleis-kaavallista tarkastelua täydennetään kaavaehdotus-vaiheessa.</p> <p>Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa oikeusvai-kutteista yleiskaavaa, joka maankäyttö- ja rakennus-lain mukaan ohjaisi alueen asemakaavoitusta. Suun-nittelualueella on voimassa Katilan asemakaava (2019), jossa pääosa suunnittelualueesta on osoitettu T- ja myös T/kem-korttelialueeksi yleiskaavan mukai-selle T- ja AP-alueelle. Yleiskaavan mukaisuus tai vas-taisuus on siten käytännössä käsitelty jo edellisen asemakaavatyön yhteydessä.</p> <p>Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelta laaditaan turvallisuus selvitys, jossa arvioidaan kaavan vaiku-tuksia sekä toimintaan liittyviä riskejä mm. mahdol-listen onnettomuustilanteiden, ympäristön ja muun maankäytön sekä herkkien kohteiden, kuten koulu ja päiväkodit osalta sekä tarkastellaan kaava-alueen T/kem-alueelle mahdollisesti sijoittuvan akkutehtaan turvallisuutta sekä toiminnan vaatimia suojaetäisyyk-siä.</p> <p>Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on lisäksi antanut lausunnon kaavaluonnoksesta, jossa Tules toteaa, että suunniteltavan T/kem alueen välittö-mässä läheisyydessä ei arvioida olevan sellaista kriit-tistä infrastruktuuria tai herkkiä kohteita, jotka voisivat olla erityisen alttiita niille onnettomuuksille, joita toiminnanharjoittajan edustaja on kertonut toimin-nasta mahdollisesti aiheutuvan (kts. Tukesin lausunto kaavaluonnoksesta).</p> <p>Asemakaavan muutoksessa on tarkoituksenmukai-sella tavalla osoitettu suunnittelualueen liikennejär-jestelyt riittävin katualuevarauksin. Suunnittelualu-teen eteläpuolella voimassa olevan asemakaavan mu-kainen Teollisuustien katualue on osin kaava-alueen kaakkoisosassa osoitettu T/kem-korttelialueeksi, jol-loin kadun linjaus on hieman muuttunut. Teollisuus-tien muuttuva linjaus käsillä olevan asemakaavamuu-toksen itäpuolella on osoitettu Kirkkokallion asema-kaavaluonnoksen yhteydessä (nähtävillä 3.2. – 7.3.2022). Teollisuustie toimii alueen kokooja/yhdys-</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>Yhteenveto</p> <p>Kaavaselostuksen vaikutusten arviointi on puutteellinen ja sitä tulee täydentää. Vaikutusten arvioinnin tueksi on laadittava tarpeelliset selvitykset.</p> <p>ELY-keskus esittää, että kaavaprosessi yhdistetään YVA-menettelyyn ja kaavan vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyyn yhteydessä.</p> <p>Mikäli kaava kuitenkin laaditaan ennen YVA-menettelyä, T/kem merkinnän perusteluksi tulee laatia kaavan turvallisuus selvitys, jossa arvioidaan vaarallisen laitoksen sijoittumisen edellytykset alueelle ja tarvittavat toimenpiteet riskien vähentämiseksi.</p>	<p>katuna, johon kaava-alueen tonttikatu, kuten Katilantie liittyy. Suunnittelualueen länsiosaan kuljetaan Yhdystien ja Teräspellontien katualueiden kautta.</p> <p>Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelta laaditaan liikennemelu- ja raideliikenteen tärinä- ja runkomeluseelvitykset sekä turvallisuus selvitys, jossa arvioidaan mm. toiminnan edellytyksiä alueella sekä tarvittavia toimenpiteitä riskien vähentämiseksi.</p>
<p>Väyläviraston lausunto (14.2.2022)</p> <p>Lielähti – Kokemäki – Pori -rataosan lisäraidevaraukset</p> <p>Lielähti – Kokemäki – Pori -rataosa on suunnittelualueen kohdalla nykytilanteessa yksiraiteinen. Väyläviraston linjauksen mukaisesti rataosalla tulee pitkällä tähtäimellä varautua yhteen lisäraiteeseen (yhteensä kaksi raidetta). Lisäraidevaraukset ovat pitkän aikavälin varauksia, joiden toteuttamisaikataulu ei ole tiedossa, ja joista ei ole yksityiskohtaisia suunnitelmia. Rautatien läheisyyteen sijoittuvissa kaavoissa on turvattava lisäraiteiden toteuttamisedellytykset tulevaisuudessa. Väyläviraston aluevaraus selvityksessä (2021) lisäraide on osoitettu sijoittuvan asemakaavan suunnittelualueen kohdalla nykyisen raiteen eteläpuolelle. Selvityksen mukaan lisäraiteen toteuttaminen edellyttää pieniä lisäaluetarpeita nykyisen rata-alueen eteläpuolelta. Nämä aluetarpeet ulottuvat asemakaavan muutosluonnoksen mukaiselle teollisuusraidealueelle (LRT). Väylävirasto huomauttaa, että LRT-alueen rajaa on tarpeen tarkastaa lisäraiteen aluevaraus selvityksen mukaiseksi.</p> <p>Teollisuusalueen raideyhteydet</p> <p>Asemakaavaluonnoksessa Tampere – Kokemäki -radan eteläpuolelle on osoitettu teollisuusraidealuetta (LRT). Väylävirasto huomauttaa, että kaavatyön yhteydessä tulisi laatia aluevaraus selvitys teollisuusraiteesta, jotta asemakaavassa voidaan osoittaa sille riittävät tilavaraukset. Kokemäen ratapihan ympäristössä alueen maaperä on pehmeää ja Väyläviraston nykyisille raiteille on toteutettu vastapengerrakenteita, joka on myös huomioitava yksityisraiteen jatkosuunnittelussa.</p> <p>Hulevedet</p> <p>Asemakaavamuutoksen tavoitteena on osoittaa radan varteen uusia teollisuus- ja työpaikka-alueita, joiden rakentamisen myötä hulevesien muodostuminen alueella tulee lisääntymään. Kaavatyön yhteydessä on tarpeen laatia hulevesiselvitys, jossa tarkastellaan hulevesien viivytystarvetta ja vesien poisjohtamista alueelta. Väylävirasto huomauttaa, että alueen rakentamisen myötä lisääntyviä hulevesiä ei saa ohjata radan kuivatusjärjestelmiin vaikeuttamaan radan kuitatusta. Hulevedet eivät myöskään saa lisätä radan alltaviin</p>	<p>LRT-alueen rajaa tarkistetaan lisäraiteen aluevaraus selvityksen mukaiseksi.</p> <p>LRT-alue on kaavamuutoksessa osoitettu T-kortteli-alueista erillisenä ratapihaan tukeutuviin logistiikka-toimintoihin ja LRT-alueen lopullista käyttötarkoitusta tarkastellaan tulevaisuudessa rautatieasemakaavan yhteydessä.</p> <p>Käsillä olevan asemakaavan muutosalueen hulevesien suunnittelu laaditaan kokonaisvaltaisesti. Viereisen Kirkkokallion asemakaavan laadinnan yhteydessä laaditaan koko alueen hulevesisuunnitelma, joka valmistuu Kirkkokallion kaavan myötä. Tästä syystä käsillä olevan Katilan asemakaavan muutoksen osalta ei laadita erillistä hulevesisuunnitelmaa.</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>rumpuihin kohdistuvaa kuormitusta. Mikäli hulevesiä ohjataan radan alittaviin rumpuihin, tulee selvittää rumpujen kapasiteetin riittävyys lisääntyville hulevesille. Tarkastelut tulee tehdä Väyläviraston ohjeen mukaisesti (Teiden ja ratojen kuivatuksen suunnittelu 2013).</p> <p>Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä</p> <p>Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä, on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun ja tärinätorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisusta päätettäessä. Väylävirasto pitää hyvänä, että kaavatyön yhteydessä on laadittu selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoitettu niiden pohjalta tarvittavia kaavamääräyksiä haittojen torjumiseksi.</p> <p>Melun osalta asemakaavassa olisi vielä hyvä huomioida meluselvityksessä esitetyt suositukset julkisivujen ääneneristävyyksivaatimuksista, jotka johtuvat raideliikenteen ohiajojen aiheuttamista korkeista hetkellisistä maksimiäänitasoista. Julkisivujen ääneneristävyyksivaatimukset voivat olla tarpeen teollisuusalueelle mahdollisesti sijoittuvien toimistotilojen osalta.</p> <p>Tärinän osalta Väylävirasto huomauttaa, että tärinäselvityksen valmistumisen jälkeen Tampere – Pori -rataosan tavara-junaliikenne on muuttunut, erityisesti transitioliikenteen</p>	<p>Välittömästi kaavamuutosalueen itäpuolelle, voimassa olevan kaavan mukaiselle lähivirkistysalueelle, on avo-ojan varteen osoitettu sijainniltaan ohjeellinen hulevesien viivyttämiseen ja käsittelyyn varattu alue, jossa teollisuusalueen hulevesiä voidaan viivyttää ennen purkua ojaan ja radan alittavaan purkuputkeen.</p> <p>Kaavamuutoksen osalta vuonna 2018 vahvistetun Katilan asemakaavan hulevesitilanne ei muutu. Tilanetta parantaa myös se, että kaavan yleisissä määräyksissä määrätään, että T/kem- korttelialueilla hulevesiä viivyttävien rakenteiden (maalaiset viivytyskaivannot ja -säiliöt, suodatus-, viivytys- ja imeytyspainanteet) tilavuuden tulee olla vähintään 1 m³/100 m² läpäisemätöntä pintaa kohti. Näin ollen sadevesien viipymä pitenee merkittävästi ja samalla saadaan järjestettyä mahdollisten sammutusvesien neutralointi. Alueelle on tarkoitus rakentaa myös hulevesiallas. Radan alittavien hulevesien määrää vähennetään merkittävästi. Uuden suunnitelman mukaan Härki-suontien itäpuolen hulevedet tullaan johtamaan nykyisestä valunnasta poiketen itään. Valtatien 2 lounaispuolelta hulevedet ohjataan pois Katilan ohi menevästä ojasta ja vedet johdetaan lounaispuolen ojaistoihin. Näillä ratkaisulla radan kuivatus ei vaikeudu, vaan tilanne paranee.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Liikennemeluselvityksessä (2018) todetaan, että kaava-alueen aivan välittömässä läheisyydessä ei sijaitse melulle herkkiä kohteita, kuten asuinrakennuksia, ja näin ollen kaava-alueen rakentumisessa voidaan olettaa olevan melko vähäinen vaikutus ympäristöönsä (esim. heijastukset rakennuksista). lisäksi todetaan, että mahdollisten toimisto- ja liiketilojen päiväajan ohjearvon 45 dB(A) saavuttaminen ei vaadi julkisivuille asetettavan kaavassa vaatimuksia. Toimisto- ja liikehuoneistoihin sekä opetus- ja kokoontumistiloihin kantautuvalle liikenteen aiheuttamalle hetkelliselle maksimiäänitasolle ei ole olemassa ohje- tai määräysarvoa, mutta raideliikenteen julkisivuun aiheuttama päiväajan hetkellinen maksimiäänitaso suositellaan huomioitavan suunnittelun edetessä julkisivujen ääneneristävyyksiselvityksessä rakennuslupa-vaihe), kun kaava-alueen tarkempi käyttötarkoitus on tiedossa.</p> <p>Kaavassa on huomioitu raideliikenteen tärinä tarkoituksenmukaisella tavalla ja kaavan yleisissä määräyksissä on annettu määräyksiä liittyen raideliikenteen</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>osalta, eikä tärinäselvitys enää täysin vastaa vallitsevaa tilannetta. Vuonna 2018 laaditun tärinäselvityksen ajankohdina rataosan painavimmat junat ovat olleet painoltaan hieman alle 2000t. Nykyisin rataosalla kulkee painoltaan yli 3000t hiilijunia. Muuttunut tärinätilanne on hyvä tiedostaa ja huomioida radan läheisten rakennusten jatkosuunnittelussa.</p>	<p>tärinään. Kaavassa mm. määrätään, että alueella tulee huomioida raideliikenteen aiheuttama tärinä rakennusten käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla.</p> <p>Suunnittelualueelta laaditaan asemakaavatyön yhteydessä lisäksi uudet liikennemelu- ja raideliikenteen tärinä- ja runkomeluselvitykset.</p>
<p>Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) lausunto (14.3.2022):</p> <p>Suunniteltavan T/kem alueen välittömässä läheisyydessä ei arvioida olevan sellaista kriittistä infrastruktuuria tai herkkiä kohteita, jotka voisivat olla erityisen alttiita niille onnettomuuksille, joita toiminnanharjoittajan edustaja on kertonut toiminnasta mahdollisesti aiheutuvan. Näin ollen Tukesilla ei ole vaatimuksia kaavamuutoksessa.</p> <p>Tarkat riskinarviot sekä onnettomuuksien seurausanalyysit tulee sisällyttää Tukesille toimitettavaan kemikaaliturvallisuuksilupahakemukseen. Tukes hyväksyy lupahakemuksen perustella toimintojen sijoituksen, mikäli se katsotaan täytävän sijoittumiseen liittyvät säännökset onnettomuuksien vaikutuksista. Kaavoitusvaiheessa onnettomuusvaikutuksia tulisi tarkastella yleisellä tasolla käytettävissä olevia tietoja hyödyntäen, mikäli tarkempia tietoja ei ole vielä käytettävissä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelta laaditaan liikennemelu- ja raideliikenteen tärinä- ja runkomeluselvitykset sekä (kaava)turvallisuuksiselvitys, jossa arvioidaan mm. toiminnan edellytyksiä alueella sekä tarvittavien toimenpiteitä riskien vähentämiseksi.</p>
<p>Satakuntaliiton lausunto (17.3.2022):</p> <p>Katilan asemakaavan tavoitteena on muuttaa korttelin 722 tontin 5 käyttötarkoitus teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (T/kem). Satakuntaliitto toteaa Katilan asemakaavan muutoksen olevan ristiriidassa Satakunnan maakuntakaavan ja vaihemaakuntakaavan 2 tavoitteiden kanssa. Satakuntaliitto katsoo, että asemakaavamuutoksen ratkaisun suhdetta tulisi tarkastella selostuksessa erikseen Satakunnan maakuntakaavan ja vaihemaakuntakaavan 2 kaavamerkintöihin ja määräyksiin, koska oikeusvaikutteisen yleiskaavan puuttuessa maakuntakaavat ohjaavat asemakaavan suunnittelua. Lisäksi asemakaavahankkeen suhdetta tulisi tarkastella myös valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin vähintäänkin terveellisen ja turvallisen elinympäristön näkökulmasta.</p>	<p>Satakuntaliitto on julkaissut sivuillaan 8.11.2021 satakunnan akku- ja teknologiametallit – Tiekartta kasvuun 2030 -selvityksen (Prizztech), jossa maankäytön osalta todetaan, että Satakunnan valmis teollisuusinfrastruktuuri pitää saada tehokkaampaan käyttöön ja teollisuuskemikaalien varastointi- ja logistiikkapalveluita pitää kehittää sekä maankäytöllisesti että tuotantotaloudellisesti. Lisäksi todetaan, että teknologiametalliklusterin lisätilan ja tonttimaan tarpeet tulee huomioida sekä kunta- että maakuntakaavoituksessa ennakoiden ja oikeassa mittakaavassa. Lisäksi vanhoja teollisuusalueita tulee muuntaa nykyaikaiseen käyttöön ja uusille yrityksille on etsittävä tilaa myös nykyisten teollisuusalueiden ulkopuolelta. Yritysten tarpeita on tiekartan mukaan ennakoitava kaavoituksessa.</p> <p>Suunnittelualueella on voimassa Katilan asemakaava, jonka mukaista T/kem-korttelialuetta laajennetaan kaavamuutoksessa voimassa olevan kaavan mukaiselle T-alueelle. Satakunnan maakuntakaavassa kaavamerkintä, joka suoraan mahdollistaisi asemakaavoituksessa T/kem-merkinnän vaativan laitoksen sijoittumisen olisi T1 tai kohdamerkintä t1. Tällainen on maakuntakaavassa osoitettu Kokemäellä ainoastaan Haanojan alueelle asianmukaisine suojavaikutteineen. T-alueita on osoitettu pienehkölle alueelle valtatie 2 ja Koomanojantien kaakkoispuolelle sekä Risten alueelle. Kokemäki on osa Kokemäenjoen varren kuntien ja kaupunkien muodostamaa teollisuus- ja teknologiaklusteria, jolla ei Satakunnan maakuntakaavassa ole todellisuudessa kuitenkaan osoitettu</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>Akkuklusterihankkeeseen liittyy myös vireillä oleva Kirkkokallion asemakaava ja asemakaavan muutos, joka yhdessä Katilan asemakaavan muutoksen kanssa muodostaa maakunnallisesti merkittävän teollisuusaluekokonaisuuden. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan maakuntakaavan tavoitteista poikkeavaa, vaikutuksiltaan merkittävän teollisuusalueen sijoittamista ja liikenteellisten tavoitteiden ratkaisemista tulee vireillä olevien asemakaavojen sijaan tutkia yleiskaavalla. Yleiskaavalla tulee suunnitella teollisuusalueiden mitoitusta, toteutuksen ajoittamista ja saavutettavuutta kokonaisuutena ja ottaa huomioon lähiympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Yleiskaavalla voidaan myös suunnitella kunnan sisäistä liikennejärjestelmää ja suhdetta maankäytön suunnitteluun asemakaava laajemmalla alueella. Satakuntaliitto on nostanut esiin yleiskaavaprosessin uudelleen käynnistämisen Katilan asemakaavan muutoksen työneuvotteluissa vuoden 2021 syksyllä ja kaavan viranomaisneuvottelussa tammi-kuussa 2022.</p> <p>Katilan asemakaavamuutoksen valmisteluaineistosta puuttuu akkuklusterihankkeeseen olennaisesti liittyvien vireillä olevien asemakaavahankkeiden yhdistelmä. Yhdistelmäkartta tulee lisätä selostukseen suunnittelutilanteen esittelyn asemakaavoitusta koskevaan osuuteen.</p> <p>Asemakaavaluonnoksen selostuksessa (4.3) on esitetty MRL 39 §n mukainen yleiskaavallinen tarkastelu, jossa on käyty läpi yleiskaavan sisältövaatimusten täyttyminen. Turvallista ja terveellistä elinympäristöä koskevassa arviointiosuudessa mainitaan kaava-alueella sijaitseva Tukesin valvonnassa oleva nestekaasulaitos, jonka lisäksi asemakaavamuutoksella on tarkoitus mahdollistaa uuden tuotantolaitoksen sijoittuminen alueelle. Arvioinnissa todetaan asemakaavan muutosluonnoksen kaavaratkaisun olevan osayleiskaavan tavoitteen mukainen. Kuitenkin suunnittelualue on osayleiskaavaehdotuksessa osoitettu teollisuusalueeksi ja työpaikka-alueeksi, eikä osayleiskaavan alueelle ole merkitty laisinkaan vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen käyttötarkoituksimerkintää tai suojavyöhykettä. Katilan asemakaavamuutoksen selostuksessa aiemmin (3.2) viitataan Kokemäen keskustaaajaman osayleiskaavan valmisteille olevaan kolmanteen ehdotukseen ja todetaan, että siinä huomioidaan edellisen ehdotuksen laatimisen jälkeen useiden toisiinsa liittyvien asemakaavahankkeen muodossa ilmenneet muutostarpeet. Satakuntaliitto toteaa, että Katilan asemakaavan muutoksen ratkaisu poikkeaa vireillä olevan Kokemäen kaupungin Keskustaaajaman osayleiskaavan vuonna</p>	<p>mahdollisuutta kyseiseen klusteriin liittyvän toiminnan sijoittamiselle, verrattuna esimerkiksi Harjavaltaan. Kokemäellä ei ole varaa jättäytyä tässä hetkessä ja ajassa merkityksellisten sekä kunnan elinkeinoelämää ja työllisyyttä huomattavasti edistävien koko maakuntaa koskevien ja maakunnassa tärkeiksi tiedostettujen hankkeiden ulkopuolelle siitä syystä, että maakuntakaavassa ei sen laadintahetkellä ole osattu katsoa tulevaisuuteen. Satakuntaliiton aluekehitystä ohjaavat hankkeet ja ohjelmat tuntuvat jokseenkin olevan ristiriidassa maakuntakaavoituksen tavoitteiden kanssa.</p> <p>Suunnittelualueella on voimassa Katilan asemakaava, jonka mukaista T/kem-korttelialuetta laajennetaan kaavamuutoksessa voimassa olevan kaavan mukaiselle T-alueelle. Vaikka Kirkkokallion asemakaavahanke on käsillä olevan kaavamuutoksen kanssa rinnakkainen, ei käsillä olevassa asemakaavan muutoksessa nähdä tarpeelliseksi tai tarkoituksenmukaiseksi yleiskaavan uudelleenkäynnistämistä.</p> <p>Kuva kaavayhdistelmästä lisätään kaavaselostuksessa asemakaavoituksen yhteyteen.</p> <p>Teollisuuden ja teknologian investoinnit tiettyyn kuntaan tai kaupunkiin voivat olla investoijan puolelta melko nopeitakin päätöksiä, jolloin investointihalukkuus on usein sidottu kohdekunnan/kaupungin kykenevyyteen maankäytön järjestämiseksi. Kunnan yleiskaavaprosessi on hidas ja verkkainen prosessi, jonka laadinta ei ole tarkoituksenmukaista käsillä olevan asemakaavan muutoksen mahdollisesti mahdollistaman toiminnan sijoittamiseksi. Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joka maankäyttö- ja rakennuslain mukaan ohjaisi alueen asemakaavoitusta. Suunnittelualueella on voimassa Katilan asemakaava (2019), jossa pääosa suunnittelualueesta on osoitettu T- ja myös T/kem-korttelialueeksi yleiskaavan mukaiselle T- ja AP-alueelle. Yleiskaavan mukaisuus tai vastaisuus on siten käytännössä käsitelty jo edellisen asemakaavatyön yhteydessä.</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>2016 nähtävillä olleesta toisesta ehdotuksesta ja yhtyy Var-sinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnossaan esittämään kantaan, että keskeneräistä yleiskaavaa ei voida pitää perusteena asemakaavoitukselle.</p> <p>Satakuntaliiton näkemyksen mukaan Katilan asemakaavan muutoksen selostuksen lähtökohtien esittelyssä suunnittelualueen olojen kuvausta tulisi täydentää mm. yhdyskuntarakenteen, liikenteen ja teknisen huollon osalta ja käsitellä myös lähiympäristön muuta maankäyttöä.</p> <p>Kaavaselostuksen suunnittelutilannetta kuvaavassa osuudessa maakuntakaavoitusta esittelevää tekstiä tulisi tarkistaa. Satakuntaliitto huomauttaa, että (s. 15) kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen kk1-merkinnän kohdalla esitetty kehittämisperiaatemerkin nimi on virheellinen, jota on korjattava.</p> <p>Toisiinsa kytkeytyvien samaan aikaan vireillä olevia asemakaavahankkeita tulisi esitellä nykyistä kattavammin suunnittelutilanteen kuvauksessa. Asemakaavamuutoksen sisältöä ja ratkaisua tulisi kuvata selostuksessa ja perustella tarpeen mukaan myös naapurialueilla vireillä olevien kaavahankkeiden tavoitteiden valossa.</p> <p>Selvitykseen (selostukseen?) tulee lisätä aluetta koskien laadittujen selvitysten perustiedot ja kaavamuuoshankkeen kannalta tarpeellinen lyhyt tiivistelmä.</p> <p>Yksityisraidetta koskevat selvitykset mm. Kokemäen teollisuusraiteisto. Lausunto raiteistoratkaisuvaihtoehdoista, Proxion 21.1.2022) ja suunnitelmat tulee liittää kaava-aineistoon.</p> <p>Suunnittelun edetessä vaikutusten arviointia tulisi ulottaa varsinaista kaava-aluetta laajemmalle alueelle erityisesti liikennejärjestelyjen sekä ympäristövaikutusten osalta. Jatko-suunnittelussa tulisi selvittää teollisen toiminnan mahdolliset lähialueelle kohdistuvat ympäristöhaitat ja riskit huomioiden myös liikenteen näkökulma. Asemakaavamuutoksen maankäyttöratkaisun yleiskaavallista tarkastelua tulee täydentää ja tarkentaa.</p> <p>Selostuksessa T/kem-merkinnän edellyttämän kemikaalilaitoksen toiminnan aiheuttamien vaikutusten selvittämisen ja arvioinnin yhteydessä olisi hyvä laatia kartta lähialueen haavoittuvista kohteista/alueista ja osoittaa sen perusteella suojaetäisyyksien riittävyys. Akkuklusterihanketta palvelevien asemakaavojen ympäristövaikutusten yhteisvaikutuksia, onnettomuusriskejä ja turvallisuustekijöitä tulee tarkastella kokonaisuutena. Katilan asemakaavan muutoksen luonnosvaiheen selostuksessa on todettu, että teollisuuslaitoksen sijoittamiseen voi liittyä ympäristövaikutusten arviointimenettely. Mahdollinen YVA-menettely on syytä huomioida myös kaava-prosessin aikataulussa.</p> <p>Satakuntaliitto esittää kaikille viranomaisille yhteisen viranomaistyöneuvottelun järjestämistä ennen Katilan asemakaavamuutoksen ehdotusvaihetta.</p>	<p>Kaavaselostusta täydennetään lausunnossa ehdotetun mukaisesti.</p> <p>kk1-merkinnän nimi korjataan kaavaselostuksessa.</p> <p>Rinnakkaisia ja toisiinsa kytkeytyviä asemakaavahankkeita on käsitelty siinä laajuudessa, kun kaavoista on ilmoitettu julkisesti. Kaavamuuoksen suhdetta muihin hankkeisiin käsitellään kaavaselostuksen kohdassa 1.4.</p> <p>Suunnittelualueen selvitysten perustiedot ja tarvittaessa lyhyt tiivistelmä täydennetään tarpeen mukaan kaavaselostukseen.</p> <p>Proxion laatima lausunto raiteistoratkaisuvaihtoehdoista on laadittu Kirkkokallion asemakaavaa varten. Suunnittelualueella käsillä olevaan Katilan asemakaavan muutokseen liittyvän teollisuusraiteeseen suunnittelu käsitellään erikseen tulevan rautatieasema-kaavahankkeen yhteydessä. Kaavaselostukseen lisätään maininta lausunnosta raiteistoratkaisuvaihtoehdoista.</p> <p>Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelta laaditaan (kaava)turvallisuus selvitys, jossa arvioidaan kaavan vaikutuksia sekä toimintaan liittyviä riskejä mm. mahdollisten onnettomuustilanteiden, ympäristön ja muun maankäytön sekä herkkien kohteiden, kuten koulu ja päiväkodit osalta sekä tarkastellaan kaava-alueen T/kem-alueelle mahdollisesti sijoittuvan akkutehtaan turvallisuutta sekä toiminnan vaatimia suojaetäisyyksiä.</p> <p>Mahdollisen viranomaisneuvottelun tarve arvioidaan sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä.</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>Satakunnan pelastuslaitoksen lausunto (21.3.2022):</p> <p><i>Pelastuslaitoksen toimintavalmius alueella</i></p> <p>Alueen lähimmät ympärivuorokautisesti miehitetyt paloasemat sijaitsevat Huittisissa ja Harjavallassa ja lähin sopimuspalokunnan paloasema sijaitsee Kokemäellä Haapionkadulla. Kirjoitushetkellä alue kuuluu kokonaisuudessaan pelastustoimen riskiluokkiin II ja III.</p> <p>Tavoitteena on, että pelastusjoukkojen ensimmäiset osat tavoittavat riskiluokkaan II kuuluvan alueen 10 minuutin kuluessa hälytyksen vastaanottamisesta ja että tehokas pelastustoiminta alkaa 14 minuutin sisällä hälytyksestä. Riskiluokan III tapauksessa vastaavat aikamääreet ovat 20 minuuttia ja 22 minuuttia. Määritetyt riskiluokat perustuvat alueen nykyiseen käyttöön, eli toiminnan muuttuessa myös pelastustoimelle asetetut toimintavalmiusvaatimukset saattavat muuttua.</p> <p><i>Alueen saavuttaminen</i></p> <p>Jotta pelastustoiminta voidaan aloittaa mahdollisimman ripeästi, on ehdottoman tärkeää taata pelastusjoukkojen varma ja nopea pääsy alueelle. Pelastusviranomaisen näkökulmasta vähimmäisvaatimuksena on pidettävä kahta toisistaan riippumatonta ja alueelle eri suunnista johtavaa reittiä.</p> <p>Mainittuja lähestymisreittejä sekä alueen sisäisiä väyliä suunniteltaessa on otettava huomioon raskaiden pelastusajoneuvojen liikuttelun ja käytön vaatima tila. Lisäksi suunnittelussa on huomioitava raskaiden ajoneuvojen liikenne myös ajoneuvojen kohdatessa toisensa. Reittien ja väylien on mahdollistettava alueen tavoittaminen läpi vuoden keliolosuhteista riippumatta.</p> <p><i>Sammutusveden saatavuus ja sammutusjätevesien hallinta</i></p> <p>Alueelle on kyettävä tuottamaan riittävän suuri vesivirta pelastustoiminnan mahdollistamiseksi. Suureen osaan pelastuslaitoksen onnettomuustilanteesta käyttämästä vedestä sitoutuu epäpuhtauksia, jotka maaperään tai vesistöön päästessään voivat aiheuttaa ympäristöhaittaa. Siten alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota myös sammutusjätevesien hallintaan ja talteenottoon.</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Kaavatyössä huomioidaan mahdollinen pelastuslaitoksen toimintavalmiusvaatimusten muuttuminen.</p> <p>Suunnittelualueen itäosaan kuljetaan Teollisuustien ja Katilantien kautta ja kaavan länsiosasta on kulku kaavan mukaisille T/kem-korttelialueille Yhdystien ja Teräspellontien kautta. Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään määräys "T/Kem-korttelialueella tulee huolehtia, että jokaiselle tontille on järjestetty kaksi toisistaan riippumatonta pelastusajoneuvolle soveltuvaa pääsyreittiä."</p> <p>Merkitään tiedoksi. Katualueiden tilavarauksissa on huomioitu raskas- ja pelastusajoneuvoliikenne.</p> <p>Alueen suunnittelussa huomioidaan riittävän suuri vesivirta pelastuslaitoksen käyttöön sekä sammutusjätevesien hallinta ja talteenotto.</p>
<p>Teknisen ja ympäristölautakunnan lausunto (1.3.2022):</p> <p>Tekninen ja ympäristölautakunta päättää antaa lausunnon Katilan asemakaavamuutoksen luonnoksesta. Lautakunta toteaa, että kaavaselostus antaa riittävät perustelut kaavavalmisteluun jatkamiselle. Lautakunnalla ei ole asiaan muuta huomautettavaa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
<p>Satakunnan Museon kommentti (21.3.2022):</p> <p>Satakunnan Museolla ei ole toimialansa puitteissa tarvetta lausunnon antamiseen Katilan asemakaavan muutosluonnoksesta. Suunnittelualue ei sijoitu arvokkaiksi luokiteltuihin kulttuuriympäristöihin, eikä alueelta tunneta arkeologista tai rakennusperintöä.</p> <p>Koska alueen rakentamaton osa on tällä hetkellä avointa peltoa ja osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa vuodelta 2019 lähivirkistysalueeksi (VL), olisi alueen maisemaa hyvä arvioida osana viereisellä Kirkkokallion asemakaava-alueella tehtävää maisemaselvitystä. Selvityksessä tulisi antaa maisemallisia suosituksia myös Katilan alueen osalta.</p>	<p>Suunnittelualan maisemaa ja teollisuusrakentamisen maisemavaikutuksia arvioidaan tarkemmin Kirkkokallion asemakaavatyön yhteydessä.</p>
<p>Sivistys- ja hyvinvointilautakunta (15.3.2022):</p> <p>Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että sillä ei ole lausuttavaa Katilan asemakaavamuutoksen luonnoksesta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Kokemäen Vesihuolto Oy (17.3.2022):</p> <p>Kokemäen Vesihuolto ei anna lausuntoa asiassa. Kaavan valmistelussa on otettu Kokemäen Vesihuolto Oy:n verkostot huomioon.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Turussa 24.3.2022

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins.